Ruimte en Milieu
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Eerste wijziging van het LAP 2009-2021

Nota van aanpassing

2 februari 2010

Colofon

Contactpersoon L.J.W.M. Bergman
T 070 339 47 80
F 070 339 12 88
Portefeuille Milieu
Directie Duurzaam Produceren
Afval en ketens
Rijnstraat 8
Postbus 30945
2500 GX Den Haag
Interne postcode 625
Kenmerk: DP2010004300

Inhoud

1 Inleiding 7

2 Resultaten van de inspraakperiode 8

2.1 Voorgenomen wijziging 8
2.2 Inspraakreacties 8
2.3 Wijziging van het LAP 9
2.4 De Reststoffen-energiecentrale (REC) Harlingen 10

Bijlage 1 Kennisgeving wijziging Landelijk afvalbeheerplan 2009–2021 12

Bijlage 2 Lijst van insprekers 14

Bijlage 3 Detailbeantwoording inspraakreacties 16

Bijlage 4 Gewijzigde teksten van het LAP 26

1 Inleiding

Het Landelijk afvalbeheerplan 2009-2021 (LAP) is op 24 december 2009 in werking getreden.

De voorliggende nota van aanpassing heeft betrekking op de eerste wijziging van het LAP. Met de eerste wijziging wordt één onderdeel van de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen (2008/98/EG) in het LAP opgenomen, namelijk het toekennen van de R1-status aan bepaalde verbrandingsinstallaties die specifiek zijn bestemd om vast stedelijk afval te verwerken.

Inspraakperiode

De inspraaknotitie van de eerste wijziging heeft van 14 december 2009 tot en met 11 januari 2010 voor inspraak ter inzage gelegen.
De inspraakperiode is op 14 december 2009 aangekondigd in de Staatscourant (nr. 19199) en twee landelijke dagbladen (Volkskrant en NRC Handelsblad).

Tijdens de inspraakperiode zijn 4 inspraakreacties ontvangen.

Geen melding aan Europese Commissie

De voorgenomen wijziging is niet gemeld op basis van richtlijn 98/34/EG (informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften). De wijziging heeft namelijk betrekking op een onderwerp uit de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen dat niet in de Wet milieubeheer, een AMvB of een ministeriële regeling wordt vastgelegd, maar alleen in het LAP. De eerste wijziging van het LAP voorziet daarom in de implementatie van het betreffende onderdeel van de kaderrichtlijn, waarbij we in Nederland niet afwijken van het in de kaderrichtlijn gestelde. In een dergelijk geval hoeft niet te worden gemeld op basis van genoemde richtlijn.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de resultaten van de inspraakperiode besproken, zijnde de hoofdlijnen van de inspraakreacties, de antwoorden op die hoofdlijnen en de consequenties voor de voorgenomen wijziging van het LAP.

In bijlage 1 is de kennisgeving voor de wijziging van het LAP opgenomen.
In bijlage 2 is de lijst van insprekers opgenomen.
In bijlage 3 zijn de antwoorden op de afzonderlijke inspraakreacties opgenomen.
In bijlage 4 zijn de gewijzigde teksten van het LAP opgenomen.

2 Resultaten van de inspraakperiode

2.1 Voorgenomen wijziging

De eerste wijziging van het LAP heeft tot doel om in het LAP op te nemen welke afvalverbrandingsinstallaties (AVI's) de status van installatie voor nuttige toepassing, kortweg de R1-status, krijgen.
Het toekennen van een R1-status aan een AVI wordt mogelijk gemaakt door de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen (2008/98/EG). In die richtlijn wordt namelijk onder meer aangegeven dat een verbrandingsinstallatie die specifiek is bestemd om vast stedelijk afval te verwerken, kan worden aangemerkt als een installatie voor nuttige toepassing (R1-installatie), mits de energie-efficiëntie van de installatie ten minste:

- 0,60 bedraagt in het geval van installaties die vóór 1 januari 2009 in bedrijf zijn en over een vergunning beschikken overeenkomstig het toepasselijke Gemeenschapsrecht;
- 0,65 bedraagt in het geval van installaties waarvoor na 31 december 2008 een vergunning wordt afgegeven.

Voor het bepalen van de energie-efficiëntie is in bijlage II van de betreffende richtlijn een formule opgenomen.

In de inspraaknotitie van 7 december 2009 is het volgende opgenomen:

- Een tabel, waarin is aangegeven wat volgens het ministerie van VROM de status is van (lijnen van) de Nederlandse AVI's bij het toepassen van de formule en grenswaarden uit de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen.
- De mededeling dat de kwantitatieve doelstellingen van het LAP met de eerste wijziging nog niet worden gewijzigd, maar dat dit pas zal gebeuren met de wijziging van het LAP die nodig is als gevolg van de totale implementatie van de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen (voorzien in de tweede helft van 2010);
- De mededeling dat er geen minimumstandaarden worden aangepast. De nieuwe kaderrichtlijn afvalstoffen zegt immers dat een AVI bij een bepaalde milieuprestatie recht heeft op de kwalificatie 'nuttige toepassing'. Het is dan niet logisch om vervolgens de minimumstandaarden van bepaalde afvalstoffen zodanig aan te passen dat die afvalstoffen nog steeds niet mogen worden verbrand in de AVI's die zich installatie van nuttige toepassing mogen noemen, tenzij er zwaarwegende redenen zijn een standaard wel aan te passen. Op dit moment zijn die redenen er niet.

2.2 Inspraakreacties

Er zijn 4 inspraakreacties ontvangen. In bijlage 3 van deze Nota van aanpassing wordt antwoord gegeven op alle afzonderlijke opmerkingen.

<u>Hoofdlijn</u>
Het onderwerp dat in alle inspraakreacties terugkomt, is de relatie tussen een AVI met een R1-status en het begrip nuttige toepassing.

Insprekers vinden onder meer dat als een AVI de status van R1 krijgt, de definitie van nuttige toepassing zodanig moet worden aangepast dat er zich geen materiële wijzigingen voordoen voor het Nederlandse afval. Dit betekent volgens de insprekers dat de definitie voor nuttige toepassing zodanig moet worden aangepast dat AVI's met een R1-status niet aan die definitie voldoen.

Ook wordt gesteld dat het geven van de R1-status aan AVI's het begrip "nuttige toepassing" degenereert, omdat de milieuprestaties van die AVI's niet hetzelfde zijn als de prestaties van installaties die tot dusver wel onder nuttige toepassing vallen. De milieuhygiënische inhoud van het begrip nuttige toepassing wordt volgens de insprekers door de voorgenomen wijziging van het LAP dan ook uitgehold.

Verder wordt gesteld dat de wijziging van D10 naar R1 er niet toe mag leiden dat daarmee de status van nuttige toepassing wordt verkregen, omdat dan voor recycling bestemde afvalstromen alsnog kunnen worden verbrand.

Antwoord
In de nieuwe Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen is aangegeven dat een AVI die een bepaalde energie efficiency haalt, als installatie voor nuttige toepassing kan worden aangemerkt.
Dat betekent dus dat de Europese Commissie heeft geoordeeld dat de milieuprestaties van een dergelijke installatie zodanig zijn dat die installatie het verdient om installatie voor nuttige toepassing te worden genoemd. Er is dan geen sprake van het degenereren van het begrip nuttige toepassing, maar van het hoger waarderen van de prestaties van bepaalde installaties.

Gelet op wat in de Kaderrichtlijn is opgenomen, past het een lidstaat niet om vervolgens de definitie van nuttige toepassing zodanig aan te passen, dat een AVI daar ineens niet meer onder valt. Op die manier wordt namelijk de kaderrichtlijn afvalstoffen ondermijnd. Ook zou het niet ten goede komen aan de beoogde realisatie van een Europees gelijkwaardig speelveld voor afvalverbranding.

En voor alle duidelijkheid: afvalstoffen waarvan de minimumstandaard materiaalhergebruik is, mogen niet worden verbrand, ook niet in een R1 installatie. Alleen afvalstoffen waarvoor de minimumstandaard nuttige toepassing is, mogen na de wijziging van het LAP ook worden verbrand in een AVI met de R1-status.
Zoals in de inspraaknotitie is aangegeven, worden de betreffende minimumstandaarden niet aangepast, omdat daarvoor op dit moment geen zwaarwegende redenen bestaan.

2.3 Wijziging van het LAP

De inspraakreacties geven geen aanleiding om de voorgenomen wijziging van het LAP niet uit te voeren of inhoudelijk anders vorm te geven. Wel leidt een uitspraak van de Raad van State over de REC Harlingen (zie paragraaf 2.4) tot het op één punt aanpassen van de voorgenomen wijziging.
Dit betekent het volgende:

- Het LAP 2009-2021 wordt voor de eerste keer gewijzigd. Daarmee wordt het onderscheid D10-R1 voor AVI's uit de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen in het LAP geïmplementeerd.
- De tabel die in de inspraaknotitie is opgenomen en waarin wordt voorgesteld wat de status van de Nederlandse (lijnen van) AVI's is, wordt op één punt gewijzigd (zie paragraaf 2.4 over de REC Harlingen) en in het LAP overgenomen. Tabel: zie punt 16 van bijlage 4 van deze nota.
- Er worden bij de eerste wijziging van het LAP geen minimumstandaarden en geen doelstellingen aangepast.

2.4 De Reststoffen-energiecentrale (REC) Harlingen

Voor de eerste wijziging van het LAP zijn door bijna alle exploitanten van in bedrijf en in aanbouw zijnde AVI's gegevens aangeleverd om te kunnen beoordelen welke status (R1 of D10) afzonderlijke AVI's kunnen krijgen.

Omrin heeft gegevens aangeleverd over de in aanbouw zijnde REC in Harlingen. Deze AVI had op dat moment een Wet milieubeheer vergunning, zijnde het besluit van gedeputeerde staten van Fryslân van 16 december 2008, kenmerk 007885651. De voor de REC berekende energie-effciëntie is getoetst aan de grenswaarde van 0,6, omdat de installatie een vergunning had van vóór 1 januari 2009 (zie paragraaf 2.1 van deze Nota van aanpassing).

Op 13 januari 2010 heeft de Raad van State de vergunning voor de REC vernietigd. Als gevolg daarvan zal de REC als pm worden opgenomen in de tabel in het gewijzigde LAP.

Als de REC een nieuwe vergunning van gedeputeerde staten krijgt, dan is dat een vergunning van ná 31 december 2008. Dat betekent dat daarna de energie-efficiëntie van de REC wordt getoetst aan de grenswaarde van 0,65.

Uit de tabel uit de inspraaknotitie blijkt dat de berekende energie-efficiëntie van de REC 0,95 is. Ervan uitgaande dat bij een eventueel vervolg van de vergunningprocedure de installatie niet zodanig technisch zal worden aangepast dat de energie-efficiëntie met zo'n 30% daalt, zal de REC zeer waarschijnlijk ook bij een eventuele nieuwe vergunning de status van R1 krijgen. Te zijner tijd wordt hierover een definitief oordeel geveld op basis van de gegevens die horen bij een dan ingediende aanvraag voor de R1-status van de dan vergunde installatie.

Voor alle duidelijkheid: de eerste wijziging van het LAP en de voorliggende Nota van aanpassing gaan niet over de noodzaak of de wenselijkheid van de REC in Harlingen.

Bijlage 1 Kennisgeving wijziging Landelijk afvalbeheerplan 2009–2021

Staatscourant Nr.19199 van 14 december 2009

Wijziging van het Landelijk afvalbeheerplan 2009–2021 ligt voor inspraak ter inzage

Op 24 december 2009 treedt het Landelijk afvalbeheerplan 2009–2021 (LAP) in werking. Het LAP wordt voor de eerste keer gewijzigd. De inspraaknotitie voor deze wijziging ligt van 14 december 2009 tot en met 11 januari 2010 voor inspraak ter inzage.

Het Landelijk afvalbeheerplan 2009–2021 (LAP)

In het Landelijk afvalbeheerplan 2009–2021 (LAP) is aangegeven wat de hoofdlijnen zijn van het beleid voor afvalpreventie en afvalbeheer en hoe die hoofdlijnen voor afzonderlijke afvalstoffen zijn uitgewerkt. Het plan is bedoeld voor in principe alle afvalstoffen waarop de Wet milieubeheer van toepassing is.
In het LAP is aangegeven dat een tussentijdse wijziging van het plan nodig kan zijn, bijvoorbeeld door wijziging van EG-regelgeving, jurisprudentie of technische omstandigheden met betrekking tot het afvalbeheer, waarmee door bestuursorganen bij de uitvoering rekening moet worden gehouden.

De eerste wijziging van het LAP

Op 19 november 2008 is de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen (2008/98/EG) gepubliceerd. De lidstaten hebben tot 12 december 2010 de tijd om deze richtlijn te implementeren in nationale wet- en regelgeving. In de nieuwe kaderrichtlijn wordt onder meer aangegeven dat een verbrandingsinstallatie die specifiek is bestemd om vast stedelijk afval te verwerken, kan worden aangemerkt als een installatie voor nuttige toepassing (R1-installatie), mits een bepaalde energie-efficiëntie wordt behaald.
De eerste wijziging van het LAP heeft tot doel om het hiervoor genoemde onderdeel van de kaderrichtlijn vervroegd in het LAP op te nemen. Concreet betekent dit dat de formule uit bijlage II van de nieuwe Kaderrichtlijn in het LAP wordt opgenomen en dat met die formule voor de afzonderlijke AVI's wordt berekend wat hun energie-efficiëntie is. Door de uitkomsten van deze berekeningen te vergelijken met de in de nieuwe kaderrichtlijn opgenomen grenswaarden voor energie-efficiëntie, kan worden bepaald welke AVI's vervroegd de R1- status kunnen verkrijgen.

Ter inzage

De inspraaknotitie voor de wijziging van het LAP ligt van 14 december 2009 tot en met 11 januari 2010 voor inspraak ter inzage in de bibliotheek van het ministerie van VROM, Rijnstraat 8 in Den Haag.
Het document kan ook worden ingezien en gedownload van www.lap2.nl.

Inspreken

Inspraakreacties, met vermelding van 'inspraak 1e wijziging LAP', kunnen tot en met 11 januari 2010 schriftelijk worden ingediend bij:
Ministerie van VROM
PorM/DP/A&K
IPC 625
Postbus 30945
2500 GX Den Haag
De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J.M. Cramer

Bijlage 2 Lijst van insprekers

In onderstaande tabel zijn de insprekers opgenomen.

Nummer	**Inspreker**
1.	BRBS, Brancheverenigingen recycling, breken en sorteren
2.	NVRD, Koninklijke vereniging voor afval- en reinigingsmanagement
3.	BVOR, Branche Vereniging Organische Reststoffen
4.	Recycling Netwerk

Bijlage 3 Detailbeantwoording inspraakreacties

In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de insprekers.
In bijlage 3 worden antwoorden gegeven op alle opmerkingen die door de insprekers zijn gemaakt.
In deze bijlage wordt de volgende indeling gehanteerd:

NR.	INSPREKER(s)	INSPRAAK-REACTIE	ANTWOORD
Deze kolom bevat de volgnummers van de inspraakreacties.	In deze kolom staan de nummers van de insprekers. In bijlage 2 is aangegeven welk nummer bij welke inspreker hoort.	Deze kolom bevat (een samenvatting van) de inspraak-reacties. Als meerdere insprekers vergelijkbare inspraakreacties hebben ingediend, zijn de betreffende reacties soms in één samenvatting opgenomen.	In deze kolom zijn de antwoorden op de inspraakreactie(s) gegeven. Soms worden meerdere inspraakreacties met één antwoord beantwoord.

Nr.	Inspr	Inspraakreactie	Antwoord
1.	1	Hoeveelheid brandbaar restafval is niet alleen afgenomen door uitbreiding AVI capaciteit en economische crisis, maar ook door innovatie in de recyclingsector. Er wordt in paragraaf 3.2 van de inspraaknotitie uitgegaan van het feit dat de recyclingsector zou zijn uitontwikkeld.	In de inspraaknotitie staat dat als gevolg van ONDER MEER de economische crisis en toegenomen uitvoer van brandbaar niet-gevaarlijk restafval, het aanbod aan genoemd afval op de Nederlandse markt minder is dan volgens de opgestelde scenario's was ingeschat. De twee genoemde redenen zijn nieuwe ontwikkelingen met grote gevolgen in korte tijd, terwijl de recyclingsector al langdurig zorgt voor het terug dringen van de hoeveelheid brandbaar restafval en deze ontwikkeling geleidelijk gaat. De bewering dat in de inspraaknotitie wordt uitgegaan van het feit dat de recyclingsector zou zijn uitontwikkeld is voor rekening van de inspreker, want deze bewering is niet opgenomen in de inspraaknotitie en zelfs niet af te leiden uit teksten in de notitie.
2.	1	Niet het tekort aan brandbaar afval is het probleem, maar de overcapaciteit van de AVI's.	Tijdens de behandeling van het LAP in de Tweede Kamer en in diverse brieven van de minister van VROM aan de kamer is de relatie tussen de hoeveelheid brandbaar restafval en de verbrandingscapaciteit en het sturen door minimumstandaarden uitgebreid aan de orde geweest. Kortheidshalve wordt naar genoemde zaken verwezen.
3.	3	Overcapaciteit AVI's heeft een negatief effect op recycling. De voorgestelde wijziging van het LAP zal dit effect zelfs vergroten. Beste oplossing is het verminderen van de AVI capaciteit, vergelijkbaar met het verminderen van de capaciteit van stortplaatsen dat een aantal jaren geleden succesvol is ingezet.	

Nr.	Inspr	Inspraakreactie	Antwoord
4.	4	De huidige situatie wordt ten onrechte niet als een marktsituatie met overcapaciteit geschetst, maar als een situatie met een tekort aan brandbaar restafval. De afvalbranche had en heeft een eigen verantwoordelijkheid bij de planning van AVI-capaciteit en voor de consequenties van die planning.	
5.	1	Door SenterNovem vastgestelde energie efficiency van AVI's mogen niet meer ter discussie worden gesteld en daarom moet AVR Rozenburg niet als R1 maar als D10 worden gekarakteriseerd.	SenterNovem heeft in haar berekeningen aangegeven dat de berekende energie efficiëntie gevoelig is voor variaties in bepaalde input gegevens, met name de energie-inhoud van het verbrande afval. Bij een dergelijke opmerking is het noodzakelijk om de gevolgen van die variaties in beschouwing te nemen, zeker als de uitkomst van een berekening heel dicht op het grensvlak R1-D10 ligt. In de inspraaknotitie is aangegeven waarom vervolgens voor AVR-Rozenburg is gekozen voor de R1-status.
6.	4	De redenering om de AVR Rozenburg de R1 status te geven met een energie efficiëntie van 0,59 is niet valide en daarom dient die AVI niet de R1 status te krijgen.	
7.	1	Inspreker vraagt om de werkwijze die door SenterNovem is gevolgd binnen Europa te verdedigen en andere lidstaten te overtuigen van het nut hiervan.	De door SenterNovem gevolgde werkwijze is in overeenstemming met de lijn die Nederland in Europees verband volgt.

Nr.	Inspr	Inspraakreactie	Antwoord
8.	1	Als NL AVI's de R1 status verkrijgen, heeft inspreker grote bezwaren ten het feit dat de term nuttige toepassing onveranderd blijft. Voorstel is dan ook om de R1 status als definitiewijziging in het LAP door te voeren, waardoor er zich geen materiële wijzigingen voordoen voor het NL afval. In de definitie dient de term nuttige toepassing zodanig te worden omschreven, zoals bedoeld in het oorspronkelijke LAP 2009-2021. Dit betekent dat AVI's met een R1 status niet voldoen aan deze definitie.	In de nieuwe Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen is aangegeven dat een AVI die een bepaalde energie efficiency haalt als installatie voor nuttige toepassing kan worden aangemerkt. Dat betekent dus dat Europa heeft geoordeeld dat de milieuprestaties van een dergelijke installatie zodanig zijn dat die installatie het verdient om installatie voor nuttige toepassing te worden genoemd. Er is dan geen sprake van het degenereren van het begrip nuttige toepassing, maar van het hoger waarderen van de prestaties van bepaalde installaties. Het past dan niet dat een lidstaat vervolgens de definitie van nuttige toepassing zodanig aanpast, dat een AVI daar ineens niet meer onder valt. Op die manier wordt namelijk de kaderrichtlijn afvalstoffen ondermijnd. Ook zou het niet ten goede komen aan de beoogde realisatie van een Europees gelijkwaardig speelveld voor afvalverbranding. Voor alle duidelijkheid: afvalstoffen waarvan de minimumstandaard materiaalhergebruik is, mogen niet in een R1 installatie worden verbrand. Zie ook het antwoord op inspraakreacties 14 t/m 16.
9.	2	Het geven van de R1-status aan AVI's degenereert het begrip "nuttige toepassing". Immers, de milieuprestaties van die AVI's zijn niet hetzelfde als de prestaties van installaties die tot dusver wel onder nuttige toepassing vallen. De milieuhygiënische inhoud van het begrip nuttige toepassing wordt door de voorgenomen wijziging van het LAP dan ook uitgehold.	
10.	3	De wijziging van D10 naar R1 mag er niet toe leiden dat daarmee de status van nuttige toepassing wordt verkregen, omdat dan voor recycling bestemde afvalstromen alsnog kunnen worden verbrand.	

Nr.	Inspr	Inspraakreactie	Antwoord
11.	4	Het simpele feit dat er overcapaciteit is ontstaan op de afvalverbrandingsmarkt is onvoldoende reden voor een beleidswijziging waarvan verwacht mag worden dat deze in ieder geval in Nederland en mogelijk ook in zijn totaal ongunstig is uit milieu-oogpunt. Een kwantificering van de te verwachten milieu-effecten mag niet ontbreken bij het voorleggen van dit wijzigingsbesluit. Wat zijn bijvoorbeeld de milieu-effecten in termen van CO2-equivalenten? En hoe zijn de financiële effecten gekwantificeerd en verdeeld?	
12.	4	Een feitelijke afzwakking van de huidige norm ten aanzien van nuttige toepassing is zeer ongewenst en dient bij eventuele wijziging van het LAP te worden voorkomen.	
13.	4	Voor zover met wijzigingen van het LAP vooruit wordt gelopen op de Europese kaderrichtlijn dient iedere voorgenomen wijziging te worden getoetst aan het beoogde effect van de nieuwe Europese kaderrichtlijn: het voorkomen van de productie van afval en het meer gebruiken van afval als grondstof.	

Nr.	Inspr	Inspraakreactie	Antwoord
14.	2	Een deel van de stromen die nuttige toepassing als minimumstandaard hebben, mogen straks in een AVI worden verwerkt. Een deel van die stromen is geschikt voor hoogwaardiger hergebruik of nuttige toepassing dan behandeling in een AVI. Daarom gelijktijdig de minimumstandaarden verhogen naar recycling of nuttige toepassing in een installatie die primair bedoeld is voor de opwekking van energie. De belangrijkste mogelijke negatieve effecten van de voorgenomen wijziging kunnen op deze wijze worden bestreden. De minimumstandaarden breder evalueren en actualiseren. De voorgestelde wijziging van het LAP biedt de mogelijkheid om de minimumstandaard voor restafval op nuttige toepassing te stellen. Gezien de aanzienlijke gevolgen voor de verbrandingsmarkt, lijkt dit vooralsnog niet gewenst. De voorgestelde wijziging van het LAP heeft dan ook potentieel aanzienlijke gevolgen.	Zie het antwoord op inspraakreactie 9 t/m 13. Het aanpassen van minimumstandaarden is altijd mogelijk. Er moet dan echter wel worden onderbouwd waarom een dergelijke aanpassing nodig is. Die onderbouwing dient gebaseerd te zijn op milieudruk, kosten, uitvoerbaarheid, enz. Bij het opstellen van het tweede LAP is meerdere keren aan betrokkenen gevraagd of er minimumstandaarden moesten worden aangepast of dat nieuwe LCA's moesten worden uitgevoerd. Slechts voor één afvalstroom is een nieuwe LCA uitgevoerd, op basis waarvan een minimumstandaard is aangepast. Het zo kort na het van kracht worden van het tweede LAP opnieuw evalueren en actualiseren van minimumstandaarden is mogelijk, maar dan moet daar wel de noodzaak van worden aangegeven. Het feit dat bepaalde AVI's zich installatie voor nuttige toepassing mogen gaan noemen, valt niet onder die noodzaak. Zie hiervoor ook het antwoord op de inspraakreacties 9 t/m 13. Voor alle duidelijkheid: afvalstoffen waarvan de minimumstandaard materiaalhergebruik is, mogen niet worden verbrand, ook niet in een R1 installatie.
15.	3	Met de wijziging van D10 naar R1 moet er gelijktijdig een koppeling worden gelegd met de aanpassing van de minimumstandaarden. In de voorgestelde wijziging van het LAP moet dit meteen worden opgenomen.	
16.	4	Op grond van zwaarwegende redenen zouden minimumstandaarden in het LAP moeten worden aangepast, wanneer definitiewijzigingen worden opgenomen die een effect hebben dat haaks staat op het streven naar minder emissies van broeikasgassen.	

Nr.	Inspr	Inspraakreactie	Antwoord
17.	4	Volgens de –nog te implementeren- nieuwe kaderrichtlijn kan een AVI de R1-status krijgen en daarmee worden aangemerkt als installatie voor nuttige toepassing. Voor de Europese lidstaten bestaat er dus geen verplichting om dit te doen. Ook bestaat er geen verplichting om hierbij lichtere energie-efficiëntie-eisen te stellen bij installaties die al vóór 1 januari 2009 in bedrijf waren.	De nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen heeft onder meer tot doel om een harmonisering te bewerkstelligen in het afvalbeheerbeleid. Het is inderdaad geen verplichting om een AVI de R1-status te geven, maar dit onderdeel van de kaderrichtlijn niet uitvoeren, leidt niet tot de bedoelde harmonisering. Overigens is er bij de eerste wijziging van het LAP geen sprake van het stellen van lichtere energie efficiëntie eisen bij installaties die vóór 1 januari 2009 in bedrijf waren. Er wordt aangesloten bij de grenswaarden voor energie efficiëntie die in de kaderrichtlijn zijn opgenomen.
18.	4	In plaats van ervoor te zorgen dat buitenlandse overheden geen bezwaar meer maken tegen uitvoer voor verbranden als vorm van verwijdering, zou er nu ook voor gekozen kunnen worden om als Nederland wel bezwaar te maken tegen uitvoer voor verbranden als vorm van verwijdering. Zodoende wordt een deel van het capaciteitsprobleem van Nederlandse AVI's opgelost. Of zijn zwaardere milieu-eisen sowieso uit den boze?	In Nederland is de afgelopen jaren bewust gekozen voor het vrijgeven van de markt voor afval-verbranding. Daarin past niet het terugdraaien van het pas begin 2007 van kracht geworden besluit om uitvoer voor verbranden als vorm van verwijderen toe te staan. Overigens zou het terugdraaien van het besluit slechts voor een beperkte tijd de uitvoer van brandbaar afval tegenhouden. Als de kaderrichtlijn namelijk is geïmplementeerd en bepaalde AVI's in Europa de status van R1 krijgen, kan het brandbaar restafval worden uitgevoerd voor nuttige toepassing. Niet duidelijk is wat inspreker bedoelt met "of zijn zwaardere milieueisen sowieso uit den boze?" Als gevolg van onder meer de Richtlijn verbranden, de IPPC richtlijn en de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen vindt op Europees niveau een harmonisering plaats van milieu-eisen aan afval-verbranding. Daarmee wordt bereikt dat in Europa afval wordt verbrand met een milieudruk die acceptabel wordt geacht.

Nr.	Inspr	Inspraakreactie	Antwoord
19.	4	Omdat pas later dit jaar het guidance document van de EC komt, moet voorzichtigheid worden betracht bij het verlenen van de R1-status. Er kunnen discussies volgen over "eens gegeven blijft gegeven". Daarom het voorstel om in de berekende energie efficiëntie terughoudend te zijn en een veiligheidsmarge van minimaal 10% in te bouwen (0,63 wordt dan 0,57 en 0,59 wordt 0,53).	SenterNovem heeft een strenge systematiek gebruikt bij het berekenen van de energie efficiëntie. De inschatting is dat het guidance document niet strenger zal zijn dan de systematiek die in Nederland is toegepast. Daarmee is bij de wijziging van het LAP dus voldoende voorzichtigheid betracht. Verder is in artikel 1.4 van het 'Convenant capaciteitsregulering afvalverbranding' opgenomen dat een wijziging in de status van de installaties als gevolg van de vaststelling van de wijziging van het LAP en vooruitlopend op de vaststelling door de EC van het guidance document, de Minister van VROM niet door de desbetreffende AVI's kan worden tegengeworpen. In artikel 1.5 is opgenomen dat een wijziging in de status van de installaties als gevolg van de vaststelling van het guidance document, de Minister niet door de desbetreffende AVI's kan worden tegengeworpen
20.	4	Het is onjuist dat beleidsdoelstellingen zonder tussenkomst van het parlement worden weggedefinieerd als uitkomst van een onderhandelingsproces met stakeholders (in ruil voor convenantafspraken).	Er is geen sprake van het wegdefiniëren van beleidsdoelstellingen. Met de eerste wijziging van het LAP wordt uitvoering gegeven aan één onderdeel van de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen. Bovendien wordt later in 2010 aangegeven wat het geven van de R1-status aan AVI's betekent voor de in het LAP opgenomen doelstellingen. Verder heeft de Minister van VROM tijdens het Algemeen Overleg van 8 oktober 2009 uitgesproken dat ze met de branche afspraken wil maken over capaciteitsregulering en dat ze het LAP wil gaan wijzigen om AVI's die daar recht op hebben vervroegd de R1-status te geven.

Nr.	Inspr	Inspraakreactie	Antwoord
			Het 'Convenant capaciteitsregulering afvalverbranding' en de inspraaknotitie voor de eerste wijziging van het LAP 2009-2021 heeft de Minister van VROM per brief van 11 december 2009 aan de Tweede (30872, nr. 51) en Eerste Kamer aangeboden. Ook de voorliggende Nota van aanpassing wordt aan de Kamers aangeboden. Er is dus geen sprake van dat er iets gebeurt zonder tussenkomst van het parlement.
21.	4	Er zijn zwaarwegende redenen om diverse afvalstoffen niet te verbranden. In zijn algemeenheid leidt de keuze voor een bepaalde vorm van afvalverwerking –ook bij huishoudelijk afval- tot meer of minder verlies van de energie-inhoud van het afval en tot meer of minder grote emissies van broeikasgassen. Aangenomen mag worden dat ook na meer dan 25 jaar afvalstoffenbeleid nog bekend is dat in zijn algemeenheid de verbranding van afval leidt tot minder energiebesparing en meer emissie van broeikasgassen dan recycling van datzelfde afval.	In het LAP 2009-2021 staat in paragraaf 5.3 het volgende: "In zijn algemeenheid geldt immers dat hoe hoger op de voorkeursvolgorde, des te lager zal het energieverbruik zijn. Zo zal het voorkomen van afval (preventie) door bijvoorbeeld levensduurverlenging, kunnen leiden tot minder grondstofverbruik en de daarmee samenhangende milieubelasting. Voor afval dat ondanks preventie wel ontstaat, levert hergebruik het meeste op. " De aanname van inspreker dat de huidige verantwoordelijke organisatie voor het afvalstoffenbeleid nog bekend is met wat dezelfde organisatie 25 jaar geleden heeft geformuleerd, is dus correct.

Bijlage 4 Gewijzigde teksten van het LAP

1. Paragraaf 3.2: aan het eind wordt de volgende tekst toegevoegd:

De eerste wijziging van het LAP is vastgesteld op … (datum later in te vullen) en op … (datum later in te vullen) in werking getreden (Staatscourant 2010, …) (nummer later in te vullen).

2. Paragraaf 4.2: na het derde tekstblok wordt de volgende tekst toegevoegd.

Begin 2010 is door de eerste wijziging van het LAP de bepaling over de R1- of D10-status van AVI's uit de nieuwe Kaderrichtlijn in het LAP geïmplementeerd. In bijlage II van die richtlijn wordt namelijk onder meer aangegeven dat een verbrandingsinstallatie die specifiek is bestemd om vast stedelijk afval te verwerken, kan worden aangemerkt als een installatie voor nuttige toepassing (R1-installatie), mits de installatie ten minste een bepaalde energie-efficiëntie behaald.

3. Paragraaf 4.3: aan het eind van het kader in punt 4 wordt de volgende tekst toegevoegd.

Deze bepaling is begin 2010 door de eerste wijziging van het LAP geïmplementeerd. Daarbij is bepaald wat de status is van bijna alle (lijnen van) Nederlandse AVI's. Zie hiervoor de hoofdstukken 19 en 20.

4. Paragraaf 4.5.2: onderdeel VI van deze paragraaf wordt als volgt aangepast (tekst die vervalt, is ~~doorgehaald~~; nieuwe tekst is <u>onderstreept</u>).

Tekst bij onderdeel V1.
Er is sprake van 'verbranding op land' (D10, verwijdering) als afvalstoffen worden verbrand in een installatie die speciaal is ontworpen met het oog op de verwijdering <u>(thermische vernietiging)</u> van afvalstoffen, zelfs wanneer bij de verbranding de geproduceerde warmte geheel of gedeeltelijk wordt teruggewonnen (C-458/00, rechtsoverweging 41).
~~Dit betekent onder meer dat verbranden van afvalstoffen in een afvalverbrandingsinstallatie altijd als verwijderen wordt aangemerkt, onafhankelijk van de aard en samenstelling van de afvalstof. Ook voor andere verbrandingsinstallaties hangt het oordeel samen met het doel waarom de installatie is ontworpen.~~
~~Was het primaire doel de thermische vernietiging van de afvalstoffen, dan betreft de verbranding dus altijd een verwijderingshandeling (D10).~~
<u>De nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen maakt hierop één uitzondering. In bijlage II van die richtlijn is namelijk aangegeven dat verbrandingsinstallaties die specifiek zijn bestemd om vast stedelijk afval te verwerken en daarbij boven een bepaalde energie-efficiëntie uitkomen, kunnen worden aangemerkt als een installatie voor nuttige toepassing (R1-installatie). Voor de uitwerking hiervan, zie hoofdstuk 19 (Nuttige toepassing).</u>

5. Paragraaf 4.5.2: aan het eind van onderdeel V2 wordt de volgende tekst toegevoegd.

Zoals hiervoor onder punt V1 is aangegeven, kunnen verbrandings-installaties die specifiek zijn bestemd om vast stedelijk afval te verwerken, worden aangemerkt als een installatie voor nuttige toepassing (R1-installatie) als ze boven een bepaalde energie-efficiëntie uitkomen. Die status krijgen ze alleen voor het verbranden van vast stedelijk afval.
Als deze R1-AVI's ook ander afval dan vast stedelijk afval verbranden, zal ook moeten worden voldaan aan hetgeen hier in V2 is opgenomen. Het zou immers vreemd zijn als het verbranden van een bepaalde afvalstof (anders dan huishoudelijk restafval of daarmee vergelijkbaar bedrijfsrestafval) in een R1-AVI wel als nuttige toepassing zou worden aangemerkt, terwijl het verbranden van diezelfde afvalstof in een elektriciteitscentrale met een hogere energie-efficiëntie dan een R1-AVI niet wordt aangemerkt als nuttige toepassing.

6. Paragraaf 4.5.2: in deze paragraaf wordt in een kader de volgende tekst toegevoegd.

Stedelijk afval
De nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen spreekt van stedelijk afval. Dat is afval dat is ingezameld door en/of in opdracht van gemeenten. Voor Nederland heeft dit met name betrekking op huishoudelijk afval en grof huishoudelijk afval. Echter ook het door of in opdracht van gemeenten ingezameld afval van openbare ruimten (reinigingsdienstenafval) of afval van met name kleine bedrijven valt onder deze definitie.
In het LAP is steeds sprake van huishoudelijk restafval en daarmee vergelijkbaar bedrijfsrestafval. De Nederlandse AVI's zijn ook met name bestemd voor deze laatst genoemde categorie en de R1-status geldt derhalve ook als het om de genoemde afvalstroom gaat.

7. Paragraaf 4.5.2: de tekst van voorbeeld 1 in het kader wordt vervangen door de volgende passage.

1 . *verbranding van afval (60% organisch, 35% anorganisch, 5% water) in een AVI*
Als het stedelijk afval en met huishoudelijk restafval vergelijkbaar bedrijfsrestafval is:
- bij verbranden in een R1-AVI is het nuttige toepassing.
- bij verbranden in een D10-AVI is het verwijdering.

Als het ander afval is:
- bij verbranden in een R1-AVI is het nuttige toepassing, omdat het gehalte aan organische stof (ofwel het gedeelte dat daadwerkelijk als brandstof kan fungeren) hoger is dan 50%.
  Was dit gehalte lager geweest dan 50%, dan zou het ook in het geval van een R1-AVI verwijderen zijn geweest (zie voorbeeld 2).
- bij verbranden in een D10-AVI is het verwijderen vanwege de aard van de installatie.

8. Paragraaf 4.5.2: de tekst van voorbeeld 2 in het kader wordt als volgt aangepast (tekst die vervalt, is ~~doorgehaald~~; nieuwe tekst is onderstreept).

* Verbranding in een D10-AVI is, gelet op de aard van de installatie, een D10-handeling.~~(zie ook voorbeeld 1).~~
* Verbranding in een R1-AVI en in een E-centrale kan, gelet op respectievelijk de status van de AVI krachtens de kaderrichtlijn afvalstoffen en de aard van de installatie, in beginsel een handeling van nuttige toepassing zijn, maar in dit geval is het toch D10 omdat het gehalte aan organische stof (ofwel dat deel wat daadwerkelijk als brandstof kan fungeren) lager is dan 50%.
* Voor inzet in een cementoven geldt in beginsel hetzelfde als voor de R1-AVI en de E-centrale, maar daar kan de inzet in principe ook tot doel hebben "gebruik van het inerte deel in het product".
In dat geval betreft het echter niet het onderscheid R1-D10 maar indeling als R5.

9. Paragraaf 5.6.1: aan het eerste tekstblok wordt de volgende tekst toegevoegd.

Door de eerste wijziging van het LAP heeft een aantal (lijnen van) AVI's de status van nuttige toepassing gekregen. In de systematiek van het flexibel invoerplafond wordt rekening gehouden met alle AVi's, dus ook met de installaties die de R1-status hebben gekregen.

10. Paragraaf 7.1: aan deze paragraaf wordt in een kader de volgende tekst toegevoegd.

Begin 2010 heeft door de eerste wijziging van het LAP een aantal (lijnen van) AVI's de status van nuttige toepassing gekregen. Dat betekent dat na die wijziging het verbranden van afval in Nederlandse AVI's voor een deel onder verwijdering en voor een deel onder nuttige toepassing valt.
De afvalbeheerscenario's zijn niet op deze onderverdeling aangepast. De reden daarvoor is dat de Europese Commissie waarschijnlijk nog in 2010 een handleiding zal uitbrengen over het onderscheid R1-D10 bij AVI's. Dat betekent dat niet met zekerheid kan worden gesteld dat de R1-D10 verdeling van de Nederlandse AVI's ná de publicatie van de Europese handleiding hetzelfde zal zijn als met de eerste wijziging van het LAP is geregeld. Om te vermijden dat twee keer in één jaar de scenario's moeten worden aangepast, zullen pas in de wijziging van het LAP als gevolg van de implementatie van de nieuwe kaderrichtlijn afvalstoffen (eind 2010) de aangepaste scenario's worden opgenomen.

11. Paragraaf 8.1: aan deze paragraaf wordt in een kader de volgende tekst toegevoegd.

Begin 2010 heeft door de eerste wijziging van het LAP een aantal (lijnen van) AVI's de status van nuttige toepassing gekregen. Dat betekent dat na die wijziging het verbranden van afval in Nederlandse AVI's voor een deel onder verwijdering en voor een deel onder nuttige toepassing valt.
De doelstellingen zijn niet op deze onderverdeling aangepast. De reden daarvoor is dat de Europese Commissie waarschijnlijk nog in 2010 een handleiding zal uitbrengen over het onderscheid R1-D10 bij AVI's

Dat betekent dat niet met zekerheid kan worden gesteld dat de R1-D10 verdeling van de Nederlandse AVI's ná de publicatie van de Europese handleiding hetzelfde zal zijn als met de eerste wijziging van het LAP is geregeld. Om te vermijden dat twee keer in één jaar de doelstellingen moeten worden aangepast, zullen pas in de wijziging van het LAP als gevolg van de implementatie van de nieuwe kaderrichtlijn afvalstoffen (eind 2010) de aangepaste doelstellingen worden opgenomen.

12. Paragraaf 11.4.1:aan het eind van deze paragraaf wordt in een kader de volgende tekst toegevoegd.

Voor diverse afvalstromen is de minimumstandaard vastgesteld op 'nuttige toepassing'. Dat betekent dat voor die afvalstoffen alle vormen van nuttige toepassing zijn toegestaan, dus zowel hergebruik als de inzet van die afvalstoffen als brandstof. Het verbranden van die afvalstoffen als vorm van verwijdering, dus het verbranden in een AVI, is niet toegestaan.
Door de eerste wijziging van het LAP heeft een aantal (lijnen van) AVI's de status van installatie voor nuttige toepassing gekregen. Dat betekent dus dat die AVI's daarna ook die afvalstoffen mogen verbranden waarvan de minimumstandaard 'nuttige toepassing' is.
De betreffende minimumstandaarden zijn bij de eerste wijziging niet aangepast. De nieuwe kaderrichtlijn afvalstoffen zegt immers dat een AVI bij een bepaalde milieuprestatie recht heeft op de kwalificatie 'nuttige toepassing'. Het is dan niet logisch om vervolgens de minimumstandaarden van bepaalde afvalstoffen zodanig aan te passen dat die afvalstoffen nog steeds niet mogen worden verbrand in de AVI's die zich installatie van nuttige toepassing mogen noemen, tenzij er zwaarwegende redenen zijn een standaard wel aan te passen. Ten tijde van de eerste wijziging van het LAP waren die redenen er niet.

13. Paragraaf 12.5.2: aan het eind van de subparagraaf "Open landsgrenzen voor verbranden als vorm van verwijderen en het invoerplafond" wordt de volgende tekst toegevoegd.

Door de eerste wijziging van het LAP heeft een aantal (lijnen van) AVI's de status van nuttige toepassing gekregen. In de systematiek van het flexibel invoerplafond wordt rekening gehouden met alle AVi's, dus ook met de installaties die de R1-status hebben gekregen.

14. Paragraaf 12.6: aan het eind van deze paragraaf wordt de volgende tekst toegevoegd.

Door de eerste wijziging van het LAP heeft een aantal (lijnen van) AVI's de status van nuttige toepassing gekregen. In artikel 3, lid 5, van de EVOA is het volgende opgenomen: "Overbrenging van gemengd stedelijk afval (codenummer 20 03 01) ingezameld van particuliere huishoudens, ook indien de inzameling dergelijk afval van andere producenten omvat, naar inrichtingen voor nuttige toepassing of verwijdering vallen volgens deze verordening onder dezelfde bepalingen als overbrenging van voor verwijdering bestemd afval."
Dit houdt in dat bij de overbrenging van brandbaar restafval naar AVI's met een R1-status de bezwaargronden gelden die voor verwijdering gelden. Daarmee worden meer mogelijkheden geboden om bezwaar te maken tegen een dergelijke overbrenging.

15. Paragraaf 19.2: aan het kader wordt de volgende tekst toegevoegd.

Een belangrijk aandachtpunt hierbij is handeling R1: hoofdgebruik van afval als brandstof of als ander middel voor energieopwekking. In bijlage II van de richtlijn wordt aangegeven dat onder deze handeling ook vallen afvalverbrandingsinstallaties die specifiek zijn bestemd om vast stedelijk afval te verwerken, mits hun energie-efficiency ten minste:

a. 0,6 bedraagt voor installaties die vóór 1 januari 2009 in bedrijf zijn en over een vergunning beschikken overeenkomstig het toepasselijke Gemeenschapsrecht;
b. 0,65 bedraagt voor installaties waarvoor na 31 december 2008 een vergunning wordt afgegeven.

16. Paragraaf 19.5: de titel van deze paragraaf wordt als volgt aangepast.

"Hoofdgebruik als brandstof" wordt vervangen door "Hoofdgebruik als brandstof of als ander middel van energieopwekking"

17. Paragraaf 19.5: aan het eind van paragraaf 19.5 wordt de volgende tekst toegevoegd.

AVI's met R1-status

Begin 2010 is door de eerste wijziging van het LAP de bepaling over de R1- of D10-status van AVI's uit de nieuwe Kaderrichtlijn in het LAP geïmplementeerd.
In bijlage II van die richtlijn wordt namelijk onder meer aangegeven dat een verbrandingsinstallatie die specifiek is bestemd om vast stedelijk afval te verwerken, kan worden aangemerkt als een installatie voor nuttige toepassing (R1-installatie), mits de installatie ten minste een bepaalde energie-efficiëntie behaald.

In tabel 19.2 is voor afzonderlijke (lijnen van) AVI's aangegeven welke status de (lijnen van de) AVI's hebben na vaststelling van het gewijzigde LAP.

Tabel 19.2
Kwalificatie van Nederlandse (lijnen van) AVI's volgens bijlage II van de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen.

AVI	**Bestaand of nieuw**	**capaciteit (kton)**	**Energie efficiëntie**	**Status**	**capaciteit R1 per na wijziging LAP (begin 2010) (kton)**	**capaciteit R1 per 2011/2012, bij geen verandering door EC handleiding (kton)**
AEB AEC	bestaand	800	0,63	R1	800	800
AEB HRC	bestaand	500	0,78	R1	500	500
ARN	bestaand	310	0,67	R1	310	310
AVR Duiven	bestaand	400	0,39	D10		
AVR Rozenburg	bestaand	1.300	0,59	R1 [1]	1300	1300
AZN lijnen 1-3	bestaand	715	0,90	R1	715	715
AZN lijn 4	bestaand	275	1,15	R1	275	275
E.ON Delfzijl	nieuw	275	0,96	R1	275	275
GAVI Wijster	bestaand	630	0,49	D10		
HCV Alkmaar	bestaand	675	0,55	D10		
HCV Dordrecht lijnen 1-4	bestaand	240	0,21	D10		
HVC Dordrecht lijnen 1,4,5	nieuw	396	0,61	R1		396
Omrin REC [2]	pm	pm	pm	pm		pm
Sita BAVIRO [3]	nieuw	224	0,63	R1		224
Twence lijnen 1, 2	bestaand	300	0,41	D10		
Twence lijn 3	bestaand	216	0,67	R1	216	216
Totaal (kton)		**7.083**			**4.391**	**5.011**

Voor alle in de tabel opgenomen bestaande en nieuwe AVI's geldt 0,60 als R1-grenswaarde voor de energie-efficiëntie. Voor Omrin REC zie noot 2.

[1] De berekende energie-efficiëntie van AVR Rozenburg is 0,59. Indien de waarde van één van de ingangsparameters met 1 tot 2 % wordt gevarieerd, wordt de bandbreedte van de energie-efficiëntie 0,58-0,60. Vanwege deze onzekerheidsmarges is besloten deze installatie toch de R1-status te geven.
[2] De REC Harlingen is als pm opgenomen, omdat de vergunning van gedeputeerde staten van Fryslân van 16 december 2008 op 13 januari 2010 door de Raad van State is vernietigd. De op basis van de vernietigde vergunning berekende energie-efficiëntie van de REC is 0,95. Als de REC een nieuwe vergunning heeft, kan een nieuwe aanvraag voor de R1-status worden ingediend. De energie-efficiëntie wordt dan berekend op basis van de gegevens die horen bij de dan vergunde installatie.
[3] Er is een bestaande vergunning voor 291 kton, verdeeld over oude (67 kton) en nieuwe (224 kton) lijnen. Er loopt een vergunningprocedure om de capaciteit alleen in de nieuwe lijnen onder te brengen, waarna de oude lijnen worden gesloten. SITA heeft ervoor gekozen om bij de eerste wijziging van het LAP alleen de huidige capaciteit van de nieuwe lijnen mee te nemen.

18. Paragraaf 20.2: aan het eind van deze paragraaf wordt de volgende tekst toegevoegd.

AVI's met R1-status
Begin 2010 is door de eerste wijziging van het LAP de bepaling over de R1- of D10-status van AVI's uit de nieuwe Kaderrichtlijn (zie hiervoor staand kader) in het LAP geïmplementeerd.
In tabel 19.2 is voor afzonderlijke (lijnen van) AVI's aangegeven welke status de (lijnen van de) AVI's hebben na vaststelling van het gewijzigde LAP.

19. Paragraaf 20.3.4: aan deze paragraaf wordt de volgende tekst toegevoegd.

Door de eerste wijziging van het LAP heeft een aantal (lijnen van) AVI's de status van nuttige toepassing gekregen. In de systematiek van het flexibel invoerplafond wordt rekening gehouden met alle AVi's, dus ook met de installaties die de R1-status hebben gekregen.

20. Bijlage 3: aan deze bijlage wordt de volgende tekst toegevoegd.

Stedelijk afval
Afval dat is ingezameld door en/of in opdracht van gemeenten. Voor Nederland heeft dit met name betrekking op huishoudelijk afval en grof huishoudelijk afval. Echter ook het door of in opdracht van gemeenten ingezameld afval van openbare ruimten (reinigingsdienstenafval) of afval van met name kleine bedrijven valt onder deze definitie.